

ТЕМА. ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ ЗВИЧАЙНИХ ДРОБІВ
З ОДНАКОВИМИ ЗНАМЕННИКАМИ

Дата _____

Учитель _____

Мета: сформувати вміння виконувати додавання натурального та дробового числа; знаходити суму й різницю мішаних чисел, дробові частини яких мають однакові знаменники. _____

Тип уроку: засвоєння нових знань, умінь, навичок.

Обладнання та наочність: _____

ХІД УРОКУ

I. Організаційний етап

II. Перевірка домашнього завдання

1. Перевірка завдання, заданого за підручником

2. Математичний диктант

- 1) Щоб знайти суму [різницю] двох дробів з однаковими знаменниками, треба...
- 2) Різницею дробів $\frac{16}{15}$ і $\frac{8}{15}$ $\left[\frac{14}{13}$ і $\frac{7}{13} \right]$ є дріб...
- 3) Сумою дробів $\frac{8}{19}$ і $\frac{7}{19}$ $\left[\frac{5}{16}$ і $\frac{7}{16} \right]$ є дріб...
- 4) Різниця чисел $\frac{8}{11}$ і $\frac{2}{11}$ $\left[\frac{7}{9}$ і $\frac{5}{9} \right]$ дорівнює...
- 5) Запишіть, що різницею чисел $\frac{11}{15}$ і $\frac{3}{15}$ $\left[\frac{7}{18}$ і $\frac{5}{18} \right]$ є число $\frac{a}{15}$ $\left[\frac{a}{18} \right]$.
Знайдіть число a .
- 6) Дріб $\frac{12}{13}$ $\left[\frac{7}{8} \right]$ є сумою числа $\frac{5}{13}$ $\left[\frac{3}{8} \right]$ і числа...
- 7) Дріб $\frac{2}{7}$ $\left[\frac{2}{5} \right]$ можна записати у вигляді суми таких дробів із знаменником 7 $[5]$:...
- 8) Дріб $\frac{7}{9}$ $\left[\frac{6}{7} \right]$ у вигляді суми трьох різних дробів із знаменником 9 $[7]$ можна записати так:...
- 9) Дробом, який у сумі з дробом $\frac{4}{9}$ дає дріб $\frac{7}{9}$ $\left[\frac{5}{9} \right]$, є...

10) Запишіть усі пари правильних дробів із знаменником 13 [11], які в сумі дають дріб $\frac{4}{13} \left[\frac{4}{11} \right]$.

11) Подайте одиницю як різницю двох дробів із знаменником 84 [93].

12) Рівняння (записане на дошці) $\frac{2x}{18} - \frac{8}{18} = \frac{2}{18} \left[\frac{3}{17} + \frac{4x}{17} = \frac{15}{17} \right]$ розв'язують так:...

III. Актуалізація опорних знань і вмінь

Виконання усних вправ

1) Перетворіть у мішане число неправильний дріб:

а) $\frac{12}{5}$; б) $\frac{15}{7}$; в) $\frac{31}{6}$; г) $\frac{29}{4}$.

2) Подайте у вигляді суми цілої і дробової частини число:

а) $3\frac{1}{2}$; б) $15\frac{11}{30}$; в) $\frac{2}{3}$; г) $\frac{3}{2}$.

3) Подайте число 1 у вигляді дробу із знаменником: а) 5; б) 13; в) 100.

IV. Вивчення нового матеріалу

План вивчення теми

1. Сума натурального числа та звичайного дробу.
2. Додавання мішаних чисел.
3. Віднімання мішаних чисел.
4. Приклади додавання та віднімання мішаних чисел:

V. Засвоєння нових знань і вмінь

1. Робота з підручником

2. Додаткові завдання

1) Виконайте дії:

а) $5 + 2\frac{3}{8}$; б) $10\frac{3}{4} - 7$; в) $4\frac{1}{6} + 10$; г) $12\frac{8}{15} - 12$;

д) $4\frac{1}{9} + 3\frac{4}{9}$; е) $5\frac{2}{3} + 2\frac{2}{3}$; ж) $80\frac{6}{7} - 72\frac{2}{7}$; з) $25\frac{3}{16} - \frac{3}{16}$.

2) Знайдіть значення виразу:

а) $4\frac{7}{12} - 1\frac{5}{12} + 2\frac{11}{12}$; б) $7\frac{14}{15} - 3\frac{7}{15} - 1\frac{8}{15}$.

3) Розв'яжіть рівняння:

а) $8\frac{2}{9} + x = 11\frac{7}{9}$; б) $4\frac{11}{13} - x = \frac{11}{13}$; в) $5\frac{1}{5} + 4\frac{1}{5} - x = 0$.

VI. Підбиття підсумків уроку

VII. Домашнє завдання

1. Завдання за підручником: _____
2. *Додаткове завдання.* На одній шальці терезів лежить 2 шматки мила, а на другій — $\frac{3}{2}$ такого самого шматка мила і ще 50 г. Терези знаходяться у стані рівноваги. Знайдіть масу шматка мила.